

Podrška digitalnim inovacijskim hubovima u BiH: Most između inovacija i biznisa

Projekat EU4DigitalSME, koji zajednički finansiraju Evropska unija i Savezno ministarstvo za ekonomsku saradnju i razvoj Savezne Republike Njemačke (BMZ), usmjeren je na uspostavljanje i podršku razvoju digitalnih inovacijskih hub-ova (DIH) u Bosni i Hercegovini. Projekat implementira Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit GmbH (GIZ).

Uspostava i podrška razvoju usluga DIH-ova jedna je od ključnih aktivnosti projekta EU4DigitalSME, a sve u cilju doprinosa izgradnji ekosistema za digitalizaciju, automatizaciju i inovacije u malim i srednjim preduzećima (MSP) u BiH.

„Mala i srednja preduzeća su ključni pokretač ekonomskog rasta i razvoja, a podrška digitalizaciji pomoći će preduzećima da budu konkurentnija na lokalnim i međunarodnim tržištima. Podrška zelenoj i digitalnoj tranziciji kroz Instrument pretpristupne pomoći (IPA) EU iznosi oko 50 miliona eura, a posebno je usmjerena na mala i srednja preduzeća. Mala i srednja preduzeća moraju u potpunosti iskoristiti inovativne tehnologije, vještine i usluge, ne samo da bi rasla na održivijim osnovama, već i da bi opstala u ekonomiji budućnosti”, kazao je Stefano Ellero, šef kooperacija pri Delegaciji EU u BiH

Podržani DIH-ovi će osiguravati savremenu platformu za potporu malim i srednjim preduzećima u poboljšanju poslovnih procesa, ali i njihove strukture i krajnjeg proizvoda. Širokim spektrom usluga za MSP u vidu primjenjenih i specifičnih digitalnih rješenja, DIH-ovi će postati most između digitalnih inovacija i poslovnog sektora.

Izabrani DIH-ovi koji funkcionišu kao partnerstva pod vodstvom jedne od institucija su: *LabHUB* - Sarajevo pod vodstvom Sarajevske škole za nauku i tehnologiju (SSST), *IDEMO HUB* - Banja Luka pod vodstvom Inovacijskog centra Banja Luka, *Digital Storm HUB* - Sarajevo pod vodstvom kompanije QSS doo i *Industrial HUB* - Tuzla pod vodstvom kompanije Industrial Automation doo.

Konzorcij u sastavu Sarajevska škola za nauku i tehnologiju (SSST), Institut za metrologiju BiH (IMBIH), Institut za standardizaciju BiH (ISBIH) i Društvo za medicinski i biološki inženjering u BiH (DMBIUBIH) sa inicijativom “LabHub” je jedan od četiri buduća DIH-a koji će u okviru razvojnog programa, imati za cilj približiti Bosnu i Hercegovinu EU standardima konkurentnosti i uspješnog poslovanja. Na ovaj način SSST postaje dijelom globalne inicijative za digitalizaciju ekonomskih procesa.

Za BiH je od fundamentalnog značaja izgraditi inovacijski kapacitet kao jedini put za prevladavanje zamke srednjeg dohotka, smatra prof. dr. Vjekoslav Domljan, rektor SSST.

“Gubitak radne snage i smanjenje stanovništva tj. kupaca se može prevladati jedino povećanjem produktivnosti i izvozom. SSST je među malobrojnima u BiH koji su to spoznali i koji će uz pomoć Evropske unije i Saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj Savezne Republike Njemačke (BMZ), a putem GIZ-a nastojati da se ova oaza proširi na što

veći dio BiH podržavanjem i uspostavom inovacijskih labova, povećanjem broja startupova i privlačenjem venture kapitala", kazao je Domljan.

IDEMO HUB u čijem konzorciju su Inovacioni centar Banja Luka (ICBL), Razvojna agencija Republike Srpske (RARS), Agencija za razvoj preduzeća Eda, Privredna komora Republike Srpske, te Elektrotehnički fakultet – Univerzitet u Banjoj Luci osniva se sa ciljem podrške malim i srednjim preduzećima iz oblasti metaloprerađivačke i drvoprerađivačke, kao i IT sektora. Uspostavom ovog DIH-a otvoriće se mogućnosti testiranja poslovnih ideja prije samog investiranja, usvajanje novih znanja i vještina, umrežavanja svih relevantnih aktera iz RS-a sa privredom i DIH-vima širom Evropske Unije, kao i povećanje pristupa investicijama.

Drago Gverić, direktor Inovacionog centra Banja Luka smatra da lokalni inovacioni ekosistem karakteriše „slaba“ digitalno/inovativna orijentacija izvozno orijentisanog MSP sektora kao i evidentan nedostatak saradnje sa IT sektorom kao pružaocem servisa i usluga i mezo institucijama koje pružaju podršku inovacijama, rastu i razvoju privrednog sektora.

„DIH IDEMO namjerava okupiti sve relevantne učesnike u cilju stvaranja digitalnog inovacionog ekosistema sa posebnim fokusom na sektore drvne i metalne industrije. Misija DIH-a je pružanje usluga u sljedećim oblastima: testiranje prije investiranja, unaprijeđenje vještina i znanja, povezivanja sa potencijalnim investitorima i otvaranje regionalne perspektive kroz umrežavanje sa drugim EU digitalnim inovacionim habovima“, kaže Gverić.

Zajedno sa Asocijacijom “FabLab”, QSS d.o.o. iz Sarajeva je inicirao Digital Storm HUB koji će kroz EU4DigitalSME projekat dobiti podršku da stvori i podstakne ekosistem digitalnih inovacija, te stimuliše investicije malih i srednjih preduzeća u digitalizaciju kako bi se povećala njihova tržišna agilnost i konkurentnost.

Digital Storm HUB predstavlja nastavak uspješne saradnje FabLab-a i QSS-a koja je započeta još 2015. godine radom na projektima digitalizacije u oblasti Clouda, sigurnosti podataka i zaštite intelektualnog vlasništva, naglašava Isan Selimović, direktor QSS d.o.o. Sarajevo.

“Naš cilj je da Digital Storm HUB postane vodeća regionalna kompetenca i centar davatelja usluga za digitalne inovacije i transformaciju malih i srednjih preduzeća. Radujemo se što smo dio EU4DigitalSME projekta i smatramo da će ekspertiza i naši inovativni servisi biti od velike pomoći svim preduzećima koja svoja rješenja žele ponuditi na domaćem ili inostranom tržištu”, rekao je Selimović.

Tuzlanski Industrial Automation d.o.o. sa partnerima Ministarstvo privrede Tuzlanskog kantona i Strascheg Center for Entrepreneurship GmbH (SCE) iz Minhena čine DIH inicijativu “Industrial Hub”, čija specijalizacija je automatizacija i robotika. Vizija “Industrial Hub-a” je da postane vodeće digitalno čvorište u regionu koje podržava rast kompanija kroz upotrebu visokotehnoloških rješenja, osiguravajući njihovu konkurentnost na evropskom tržištu.

Zamisao konzorcija tuzlanskog Industrial Hub-a je da podrže lokalne i regionalne kompanije u procesima digitalne transformacije na polju modernih tehnologija, posebno u procesima automatizacije i industrijske robotike, a sve kroz mentoring, edukacije i korištenje moderne opreme, ističe Sabina Lipovac, direktorica prokuristica Industrial Automation d.o.o. Tuzla.

„Želimo iskazati čast i zadovoljstvo što smo dio ovako velikog projekta i što nam je pružena prilika da ideju kao što je Industrial Hub-a pretočimo u djelo. Uspostava DIH-a je dugotrajan i kompleksan proces, ali vjerujemo da će uz podršku EU4DigitalSME tima, Industrial Hub

Implemented by

postati vodeći izvor potpore za rast kompanija koje će biti konkurentne na europskom tržištu i dugoročno održive“, rekla je Lipovac.

Eva Näher, voditeljica programa u Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH vjeruje da će na ovaj način pristup digitalnim alatima biti dostupan svim malim i srednjim preduzećima u Bosni i Hercegovini.

“Digitalni inovacijski hubovi igraju ključnu ulogu u podršci biznisima na njihovom putu ka digitalizaciji i procesu inovacija, proizvodnja i poslovnih modela. Stoga rado podržavamo nekoliko inicijativa u tom smislu u BiH kako bismo pomogli u unapređenju ovih tema, i kako bismo povećali konkurentnost privrede u BiH” kazala je Näher.

Vrijednost projekta “EU4DigitalSME” je 6.1 miliona eura, od čega je Evropska unija obezbijedila 5 miliona eura, a Savezna Republika Njemačka 1,1 miliona eura. Projekat traje do 2024. godine a provodi ga Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Za više informacija o projektu EU4DigitalSME (GIZ)

Mirna Mekić, Communications Specialist at GIZ

Tel: +(387) 33 564 533 ili 061 699 853

Email: mirna.mekic@giz.de

Za više informacija o Digital Storm DIH-u kontaktirajte:

Adnan Hantalasevic, Menadžer razvoja poslovanja, QSS d.o.o. Sarajevo

Tel: +(387) 33 562 027 ili 062 199 944

E-mail: adnan.hantalasevic@qss.ba

Za više informacija o LabHub DIH-u kontaktirajte:

Prof. Nedim Čelebić, LabHub koordinator, Univerzitet SSST, Sarajevo

Tel: +(387) 61-796-049

E-mail: nedim.celebic@ssst.edu.ba

Za više informacija o IDEMO DIH-u kontaktirajte:

Drago Gverić, Direktor, Inovacioni centar Banja Luka

Tel: +(387) 66-276-286

E-mail: drago.gveric@icbl.ba

Za više informacija o Industrial HUB kontaktirajte:

Sabina Lipovac, direktor prokurista, Industrial Automation doo, Tuzla

Tel: + (387) 35 230-321

E-mail: info@dkr.ba